

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI;
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

ŠTEV. (No.) 2

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 4. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY 4, 1934

LETNIK (VOL.) XLIII

Homatije v Rumuniji - Anglija pozorna na Rooseveltta

POD MOČNO STRAŽO POLICIJE SE VRŠIL V TOREK PO-GREB UMORJENEGA MIN. PREDSEDNIKA DUCA. — TAJNA ORGANIZACIJA, ŽELEZNA GARDA, PO-VZROČA PO RUMUNIJI NEGOTOVOST IN STRAH.

Bukaresta, Rumunija. — Nad celo državo visi nekak temen strah, ki ga je povzročil umor, kateri se je izvršil pretekl petek nad ministrskim predsednikom Jon Duca. V torek se je vršil pogreb umorjenega, a pogrebne svečanosti so bolj sličile kaki policijski paradi kakor pa mrtvškim ceremonijam. Vsaka, količik višja osebnost, je bila namreč naravnost obkrožena od policije. Kralj Karlsam, ki je prispeval iz svoje palače v mestu Sinaia v Bukarest na pogreb, je v zadnjem trenutku "zbolel na prehladu" in se pogreba ni udeležil. Njegova bolezen pa, kakor vedo povedati govorice, je bolj obstajala iz strahu kakor iz prehlada. Policia ga je namreč posvarila, naj raje ostane doma, kajti kljub vsemu varstvu bi se mu ustrelilo isto pripetiti, kar je zadelo pokojnejšega premijerja.

Kdo je izvršil umor? Splošno se ve, da je bil izvršen po nalogu tajne organizacije, katera se imenuje "železna garda" in ki ima krila nadangel Mihaela za svoj simbol; kar pa najbolj povzroča sedanjo strašno negotovost in strah, ker nihče ne ve, kaj je prav za prav ta železna garda, še manj pa, kdo so vodilne osenosti v njej. Ve se sicer, kdo je faktično izvršil umor, in so tozadne osebe tudi v zaporu, toda to ne pomaga dosti, kajti te osebe same ne vedo, kdo je njih vodja. Sicer se domneva, da je načelnik cele organizacije neki general Granachero in so v njegovi hiši tudi našli listo imen osebnosti, ki jih je organizacija zapisala smrti, vendar generala samega ne morejo najti in to še bolj povečuje negotovost in strahno napetost se pričakuje, kdo bo padel kot naslednja žrtev tajnih teroristov.

Nad državo je proglašeno obsedno stanje in vojaštvo obenem s policijo pazi na vsako sumljivo osebo. Teh sumljivih oseb je pa zelo dosti. Skoraj vsakdo je namreč osumljen. Ker nihče ne ve, kdo je član železne garde, z nezaupanjem in sumnjo gleda vsak na svojega znanca in soseda. Celo med policijo in vojaštvom utegnejo biti člani organizacije.

97 ODSTOTKOV VLOG ZA VAROVANIH

Washington, D. C. — Kakor je javil načelnik federalne zavarovalniške korporacije za bančne vloge, W. Cummings, je potom zavarovalnine, ki je stopila s 1. januarjem v veljavovo, zavarovanjih 97 odstotkov vlog po vseh bankah. Zavarovalnina krije, kakor znano, vloge do \$2500. Predsednik Roosevelt je v posebnem pismu izrazil Cummingsu svoje priznanje, da je pravočasno postavil v poslovanje to ogromno korporacijo. Od vseh bank, ki so se za zavarovanje priglasile, jih je bilo vsed njih nepovoljnega finančnega stanja zavrnjenih samo 141.

POZORNOST NA AMERIKO

Pričakujejo, kaj bo ameriški kongres ukrenil po Rooseveltovem naročilu.

London, Anglija. — Z nato pozornostjo imajo Angleži vprve svoje oči preko morja v Ameriko in vsi krogli bodisi politični, finančni, vladni ali pa privatni, so čakali, kako bo besedilo poslanice, ki jo bo predsednik Roosevelt naslovil na kongres ob njega otvoritvi v sredo.

Angleški krogi so pri svojem opazovanju prišli do zaključka in prepričanja, da je Amerika Rooseveltu do skrajnosti vdana in ima tako popolno zaupanje vanj, da bo kongres in ljudstvo odobrilo to, kar bo on predlagal. Zato se tudi pričakuje, da bo zasedanje kongresa "kratko in jedrnatno", trajajoče samo kakih 90 dni, in tem tega časa se bo po večini razpravljalo le to, kar bo predsednik predlagal in priporočal.

V splošnem se priznava, da so razmere v Ameriki zdaj že znatno boljše, kakor so bile pred desetimi meseci, ko je Roosevelt nastopil svoj urad. Celo znani ekonomist Keynes, ki je še nedavno napadal Rooseveltov program, češ, da ni dosegel začlenjenega cilja, namreč zvišanja cen živiljenjskim potrebščinam, zdaj priznava, da si je Amerika ekonomsko očividno opomogla. Obenem pa tudi priporoča, kar že dolgo zahtevajo od Roosevelta ameriški kapitalisti, da se stabilizira vrednost dolarja.

Omenjeni ekonomist pa tudi priznava, da bi za Anglijo ne bilo primereno, da bi ob tem času stabilizirala svoj funt z ameriškim dolarjem. S tem da bi njena trgovina znotratnje trpeila. Dokler bo namreč nižja vrednost dolarja veljala samo za mednarodno trgovino in se ne bo uveljavila tudi v ameriški notranji trgovini sami, kar se bo pokazalo v višjih cenah živiljenjskim potrebščinam, ne bo mogla Anglija sprejeti nikakega določenega razmerja med vrednostjo funta in dolarja. Dalje pa Angleži tuljčakajo, da se bo Roosevelt izrazil, da bo končal s svojim razdelbo trgovinam na debelo.

Te jih bodo nato oddale groceristom in drugim trgovcem na drobno, pri katerih jih bodo nato doble posamezne stranke. Groceristi so se obvezali, da bodo to razdeljevanje izvršili brez vsake odškodnine za se. Tudi so podpisali pogodbo, da ne bodo skušali povzeti svojega "reliefnega biznesa", da bi odvzeli odjemalce kakemu drugemu trgovcu, kateri ni mogel sprejeti razdelbo živil, ker nima ledenic. Nad celim razdeljevanjem se bo vršilo strogo nadzorstvo.

PROSLAVLJANJE RAZIGRANO TODA REDNO

Chicago, Ill. — Kakor objavlja policijsko ravnateljstvo, se je vršila na starega leta večer veseljačenje sicer v znato večji meri kakor prejšnja leta, vendar pa je klijan temu vladal večji red in mir kakor doslej. Prvič po 14 letih si je vsakdo na starega leta lahko privoščil legalne pijače, kajtor je hotel, a vendar se letos ni takoj brezumno pilo, kajtor se je med prohibicijskim časom. Zaradi nerdenega obnašanja in pisanstva je bilo

PO 21 LETIH SPREGLEDALA

Pred nekaj dnevi se je poročalo o senzacionalni operaciji, ki so jo zdravnik izvršili nad Mrs. Th. Naylor iz Green Bay, Wis. Vrnili so ji vid, ki ga je ženska izgubila pred 21 leti, že v svojih otroških letih. Med tem časom se je poročila in zdaj je prvič še videla svoja dva otroka, 4 in 3 leta stara.

BOJI NA KITAJSKEM

Uporniška armada zmaguje nad vladno.

Šangaj, Kitajska. — Po večnih ljutih artillerijskih bojev med vladno armado in uporniško 19. armado, je moral Čiang Kai-šek, načelnik vladnih čet, izprazniti dve mesti pod sovražnim pritiskom. Za vladno armado je položaj skrajno resen, kajti dočim na eni strani vodi boje proti 19. armadi, mora na drugem krilu odbitjati napade močnih komunističnih čet.

RAZDELBA ŽIVEŽA MED BREZPOSELNE

Chicago, Ill. — Državna referenčna komisija je preskrbala večjo množino živil, kakor prekajenega mesa, jajec, masla itd., katerega bo razdelila med tiste, ki v Cook okraju stojijo na javni podpori. Množiče teh živil se bodo oddale v razdelbo trgovinam na debelo. Te jih bodo nato oddale groceristom in drugim trgovcem na drobno, pri katerih jih bodo nato doble posamezne stranke. Groceristi so se obvezali, da bodo to razdeljevanje izvršili brez vsake odškodnine za se. Tudi so podpisali pogodbo, da ne bodo skušali povzeti svojega "reliefnega biznesa", da bi odvzeli odjemalce kakemu drugemu trgovcu, kateri ni mogel sprejeti razdelbo živil, ker nima ledenic. Nad celim razdeljevanjem se bo vršilo strogo nadzorstvo.

HOČETE ZASLUŽITI LEPO NAGRADO?

Dobro, prijavite se in v kampanjo "Amer. Slovenca" se podajte!

KRIŽEM SVETA

Stockholm, Švedska. — Kakor se glasi vladno poročilo, more Švedska z velikim zaupanjem zreti v novo leto. Švedska bilanca je izredno ugodna in državni proračun ce o v sedanjih časih kaže previšek. Izvoz je stalno narščal zadnjih osem mesecev.

Londra, Anglija. — Delavska ministerstvo objavlja, da je bilo meseca novembra nad pol milijona več oseb zaposlenih kakor istega meseca leta prej. Skupno je zdaj še registriranih brezposelnih okrog dva in en četrtna milijona oseb.

Ottawa, Canada. — Kanada ne namerava v letu 1934 graditi nikakoga novega vojnega brodovja, kakor se je izrazila neka visoka osebnost. Sploh ne bo v nobenem oziru ojačila svojih vojaških sil.

LA GUARDIA BO OCİSTIL NEW YORK

New York, N. Y. — Na skrajno preprost način in brez vsačkih ceremonij je na Novega leta dan prevzel novi župan H. La Guardia vodstvo nad tukajšnjim mestom. Prvo, kar je bil njegovo delo, je zabičal policijskim uradnikom, naj se čuvajo pred vsakim korupcijo in graftom. Nato pa je apeliral na aldermane, da za vsako izenačijo mestni proračun.

"POGOZDOVANJE" MESTA

Chicago, Ill. — Administracija za civilna dela ima v programu, da bo s pomočjo vladnega sklada, ki je določen za ustvaritev javnih del, izlepšala mesto Chicago. Izdelala je načrt, da se bo na tisoče dreves iz Forest Preserve preselilo v Chicago in se bodo s tem na primernih krajin ustvarili drevoredi, kakor jih imajo evropska mesta. V ta namen bodo prišle v poštov v prvi vrsti na Blokah, v Novi vasi in nizje dol proti Lozu in Starjem trgu. V Celju in okolicem, kjer je nekaj dni vladal hudo mraz, je nekaj odjenjal, zato je pa tembolj snežiti.

Vsa Slovenija je pod sneženo odoje.

Iz Jugoslavije.

SNEG IN MRAZ PO CELI SLOVENIJI; NA GORENSKEM JE ZAPADLO NAD EN METER SNEGA, KI OVIRA ŽELEZNIKI PROMET. — VLOMILCI OPLENILI TRGOVINO V SLOV. GORICAH. — RAZNE DRUGE VESTI.

Huda zima je nastopila.

Ljubljana, 13. dec. — To pot so vremenski preroči zadeli. Točno po njihovi napovedi je sredi noči zaplesalo nad belo Ljubljano in nad celo Slovenijo. Izpod neba so se začele spati snežinke in kmalu pokrile z belo odoje zemljo. V mestu je sneg prinesel brezposelnim primeren zaslužek, ki so ga že zdavnate potrebovali, tako je ta sneženi blagovslovi vsaj nekaterim v korist.

Nasprotno je pa napravil mnogo neprilik zlasti železnicam. Vlaki imajo po celo uro in še več zamude, ker sneg na debelo leži na progah. — V Kranjski gori na Gorenjskem ga je bilo že po prej precej, sedaj je zapadel novi in ga je nad pol drugi meter na debelo. — V Kočevju se ga je naletelo že do pol metra in še vedno sneži. Pa tudi mraz je občuten, ki ga povečuje izredno mrzel veter. — Na Rateku je naletelo pravcati sneženi metež že sinoči. Snežilo je vso noč in veter je zanašal sneg proti tlom v divjem plesu. Burja gospodari s snegom na Blokah, v Novi vasi in nizje dol proti Lozu in Starjem trgu. — V Celju in okolicem, kjer je nekaj dni vladal hudo mraz, je nekaj odjenjal, zato je pa tembolj snežiti.

Vsa Slovenija je pod sneženo odoje.

Dvakrat so prišli

Sv. Bolfenik v Slov. goricah. — Neznan tatovi so v eni zadnjih noči vlonili v tukajšnjo trgovino Ivana Maška. Z dolgim zalednim drogom, ki so ga poprej drugje ukradli, so na zunanjih vratih zlomili klučavnice in priseli tako v trgovino. Ropot je prebruhil v hiši stanujoči ženski Marijo Kramarjevo in Terezijo Pihlerjevo, katerih ena je pričela streljati s strašilno pištoljo. Vlomilci so se strelov prestrašili in zbežali. Ko so pa videli, da ni nevarnosti, so se podali nazaj in nadaljevali svoje delo, čeprav so ženske zopet streljale s strašilno pištoljo, pa jih je eden odgovoril s pravim samokresom, nakar so ženske zbežali. Ko so pobrali kakih 800 metrov raznega blaga za moške in ženske obleke in več kosov oblek, so zbežali. Orožniki so takoj drugi dan pričeli preiskavo in upajo, da bodo storilci kmalu v rokah pravice.

MORILCI VDRLI V DOM

Chicago, Ill. — Nad 29letnim Mihaelom Regan se je pretekli ponedeljek izvršil drzen umor, o katerem se domneva, da je bil posledica spor med člani roparske tolpe. Stirje banditi so se oglašili pri vratih in, ko jim je žena Regana odpriala, so jo odrinali proč in vdrli v hišo. Ko so zagledali Regana, so vsi stirje otvorili ogenj nanj, da se je na mestu zgrudil. Umorjeni je bil že dolgo časa na sumu pri policiji in zdaj se domneva, da je s svojimi tovariši izvršil rop in, ker ni plena dovolj enakomerno razdelil, so se maševali nad njim. Blejski župnik Janez Oblak umrl.

Na praznik Brezmadežne 8. dec. je blejski župnik, duh. svetnik Janez Oblak vodil pogreb. Med potjo mu je prišlo slabo. Tako so ga pričujoči odnesli k zdravniku Dr. Češarku, ki je ugotovil, da je župnik zadela srčna kap in je bil g. župnik seveda takoj mrtev. — Pokojni župnik Janez Oblak je bil dobro znana osebnost, ne samo po Gorenjskem v oklici Bleda, ampak po celi Sloveniji in celo izven njenih mej. Letos meseca avgusta je še zdrav praznoval svojo 70 letnico. Kot kaplan je deloval v

Izsel je

KOLEDA RAVE MARIA

za leto 1934.

Bogato ilustrovani in zanimiv po vsebin. Naročniki Ave Maria ga dobijo kot redno izdajo Ave Marie za januar. Za nenaročnike pa stane

50 centov

AVE MARIA
BOX 608,
LEMONT, ILLINOIS

AMERIKANSKI SLOVENEC*Prvi in najstarejši slovenski**list v Ameriki.**Izjava vsak dan razen nedelj, pono-**dnikov in dnevov po praznikih.**Izdaia in tisk:***EDINOST PUBLISHING CO.***Naslov uredništva in uprave:***1849 W. Cermak Rd., Chicago***Teléfono: CANAL 5544**Naročnina:*

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega določenja. — Na dopise brez podpisa se ne oziroma — Rokopis uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. C. Smoley:

Novoletne misli

Kakor daleč sega zgodovina človeškega rodu, tako stara je tudi povest o velikem domotožju človeškega srca po kraljestvu sreče in trajnega miru. O njem je peval rimski pesnik, še bolj jasno pa so ga slikali izvoljenjem ljudstvu njegovi preroki, ki so v določenih besedah govorili o dnevu, ko bo prišel Gospod, in tedaj se bodo tako spremenile živalske in človeške nравi, da bosta lev in jagnje skupaj počivali, ljudje pa bodo meče prekovali v lemeže. Nastopil bo mogočen vladar, ki ga prerok Daniel slika kot kralja, ki bo "pod svojim žezlom zbral vse narode, rodove in jezike, cigar oblast bo večna in nemiriva in cigar kraljestvo ne bo nikdar razdejano".

Posej je človeštvo živilo v mrzličnem pričakovanju do dne, ko so se izpolnili časi in je v svet padla beseda: "Jaz sem Kralj." Ljudstvo pa ni sprejelo Mesije, ker je pričakovalo v svojem nacionalnem ponosu kralja vojne moći, posvetne slave in maščevanja nad sovražniki, medtem ko je Kristus oznanjal resnico in pravico, ljubezen in mir... "Prišel sem na svet, da pričam resnico in kdor je iz resnice, posluša moj glas." Judje so bili prepričani, da je v zunanjem lesku in sili meča njihova nacionalna bodočnost. Z nejekrat so odklanjali kralja ljubezni in miru, ki oznanja resnico in pravico med narodi. "Nočemo, da bi ta vladal nad nami," in izročili so ga poganskemu sodniku, da ga je dal pribiti na kriz.

Odklonitev Kristusa kralja je postala za Jude usodna. "Prišel je v svoje, a njegovi ga niso sprejeli." Mogel bi jim biti v vstajenje, ker pa so ga zavrnili, je postal njihov padec. Niso hoteli, da jim Kristus vladal s pravico in resnico, z ljubezno in mirom, zato pa morajo do danes vsi prenašati gospodstvo tujih narodov, ki so često gospodovalni in krivični, sovražni in brez usmiljenja.

Zgodovina judovskega naroda posega s to okolščino v zgodovino vseh narodov, vsega človeštva. Bog, Stvarnik sveta in ljudi, hoče, da Kristus vladá nad narodi. "Posadil Ga je na svojo desnico v nebesih, nad vsako vladarstvo in oblast in moč in gospodstvo in vsako ime, ki se imenuje ne le na tem svetu, ampak tudi na prihodnjem; in vse je podvrgel njegovim nogam." (Efes. 1, 20-22.) Naj ljudje priznavajo ali ne, Kristusu, Kralju vesoljstva, ostane "vsota oblast v nebesih in na zemlji." (Mat. 28, 19.) Poedinci in narodi, ki ga nočijo priznati za svojega rešenika in odrešenika, bodo prej ali slej čutili njegevo moč in oblast kot Sodnika vesoljstva. Narodi in oblastniki so za svoja dela Njemu odgovorni, in nihče ne bo mogel priti teži odgovornosti.

Blagor ljudstvo, blagor državi, kjer se posvečuje božje ime. Tam vrlada Kristus, kralj resnice in pravice, ljubezni in miru. Tam je mirno sožitje med državljanji in med narodi, edino tam je tudi prava sodba, kajti: ubi spiritus Domini, ibi libertas; kjer vrlada Duh Gospodov, tam je svoboda doma.

Zal, da se v našem veku tako pogosto čuje krik, ki se je prvič dvignil pred 1900 leti: Nočemo, da bi nam ta vladal! Brezbožne sile so na delu, da odtrgajo od Kristusa ne le pojedince, ampak cele stanove in narode. Mogočne sile so na delu, ki smatrajo za svojo najvažnejšo nalogu, da vržejo kralja pravice iz zakonodaje, kralje resnice iz šole, kralja ljubezni iz

družinskega in javnega življenja.

Temeljni moralni zakoni pa ni mogoče rušiti brez kazni. Ura sodbe se za narode, ki se obrnejo proti od Boga, ne steka šele v onostranstvu, ampak že tu na zemlji. Hoteli so brez Boga urediti svet, zato pa imamo danes strašen kaos na področju duha, gospodarstva in politike. "Povsod okrog nas opazujemo naustaljenost in nemir," je svoječasno v javnem govoru ugotovil nek evropski državnik. Zakaj pa je toliko nemira na svetu? Zato, ker kraljeve oblasti Kristusove v mišljenu narodov ne upoštevajo. Kjer pa je ta duhovna sila potlačena, tam izgine tudi mir in sreča ljudi. Dandanes nima samo krize gospodarstva, hujši kriz bi mogli nešteto navesti, in sicer na vseh poljih človeškega dejstvovanja. Povsod se pozna, da manjka skupne ideje, ki bi ljudi družila; drug v drugem pogrešajo tega, kar vzbuja vero in medsebojno zaupanje. Moderni človek živi v neprestanem občestvu s sebi enakimi, pa se v resnici čuti osamelega in zapuščenega. Leden hlad veje okrog človeških src, in nezaupanje kopije prepade med njimi. Kot nekdaj v poganstvu, gleda človek v sočloveku le se tekme, zato je človek človeku zopet postal volk. Resnica je proglašena za naivnost, tem bohotneje pa triumfira laž. Pravica je le še "predsodek slabotnih" ... Nasilje se cincin posmehuje naravnim in pisanim pravici teptnih in ponižanih. O ljubljeni ni več gorova.

Zato pa takšna družba ne pozna miru. Ne pozna ga ne znotraj, ker se je vedno batil, da izbruhne pridržan srd krivično ponižanih in razžaljenih, in ni miru na zunaj, ker so slabotni v vednem strahu, da se bo močnejši sosed brez ozira na pravico poslužil prava močnejšega. Odtod nemirno tekanje državnikov po Evropi — ne, da utrdijo mir, v katerega ne verujejo, ampak da "uravnoresijo sile" za slučaj oboroženih konfliktov, ki jih mrzlično pripravljajo. Duh namreč računa le še na silo, nihče več na pravico. Tako se vedno bolj zgoščuje ozračje v zadušljivo atmosfero ...

Kakor ob času svojega zemeljskega prihoda, kliče Kristus Kralj tudi danes človeštvu: Brez mene ne morete ničesar storiti! Če je za kako stvar sodobni človek doprinesel dokaz, ga je doprinesel za to večno resnico. Človeška družba je danes kakor velik bolnik, ki bo sam sebi prepričen, gotovo izhiral. Dal Bog, in to ga posebno prosimo sedaj ob Novem letu, da se to ne zgodí.

Kristus Kralj sam pravi, da ni prišel na svet, da pomaga zdravim, ampak da reši bolne. Naloga dobrih katoličanov je, da s svojim življenjem priklicejo kraljestvo božje na zemljo, da mu pomagajo do življenja najprej v svojih dušah, potem v svojih družinah in da se pogumno bore za uveljavljanje pravne zakona in božjih postav tudi v javnem življenju. Kristus je kralj "heri, hodie et in saecula", včeraj, danes in na vek.

S to mislimo stopimo mi vsi v Novo leto!

KAJ PIŠEJO S FARM V WISCONSINU**Wisconsin Rapids, Wis.**

Staro leto se je od nas že poslovlilo, nastopilo je zopet novo, polno upov v pričakovanju boljših razmer. Ljudje smo že takoj navajeni, da vedno pričakujemo boljših časov. Saj nam edino to upanje daje poguma, da ne obupamo in da vzdružimo, čeprav je večkrat slabo kot dobro. Zato pa le korajžo, saj časi se vedno spreminjajo in kar je že sedaj vse kaže, se tudi izboljšujejo. Seveda, vse naenkrat ne more pričati. Posebno nam farmarjem bo težko prišlo izboljšanje poprej, ko bodo začeli domala vsi delavci delati, da bodo lahko zopet kupovali kakor so poprej. Pomnenje kupovanje bo farmske pridelke zopet vdignilo v cenah. Seveda, sedaj imajo že vsega večko po raznih zalogah in ko se te izpraznijo, bodo tudi za farmarje prišli boljši časi. Počakajmo. Sicer pa, da živiljenje si pa že tudi sedaj spravimo skupaj, čeprav le za najpotrebenjše.

Dne 16. dec. je bila pred tu-

družinskega in javnega življenja.

Temeljni moralni zakoni pa ni mogoče rušiti brez kazni. Ura sodbe se za narode, ki se obrnejo proti od Boga, ne steka šele v onostranstvu, ampak že tu na zemlji. Hoteli so brez Boga urediti svet, zato pa imamo danes strašen kaos na področju duha, gospodarstva in politike. "Povsod okrog nas opazujemo naustaljenost in nemir," je svoječasno v javnem govoru ugotovil nek evropski državnik. Zakaj pa je toliko nemira na svetu? Zato, ker kraljeve oblasti Kristusove v mišljenu narodov ne upoštevajo. Kjer pa je ta duhovna sila potlačena, tam izgine tudi mir in sreča ljudi. Dandanes nima samo krize gospodarstva, hujši kriz bi mogli nešteto navesti, in sicer na vseh poljih človeškega dejstvovanja. Povsod se pozna, da manjka skupne ideje, ki bi ljudi družila; drug v drugem pogrešajo tega, kar vzbuja vero in medsebojno zaupanje.

Tukaj so začeli sedaj prav pridno delati, nekateri s konji, drugi s truki, tretji pa kar sami, kar bo veliko pomagalo tukajšnjim farmerjem. Hočejo namreč preurediti vse parke in jih utrujen je bil, mrzla burja mu je pa pihala nasproti in mu nosila cele oblake drobnega snega pred oči, da še ni videl ne kod stopa, kar je bilo tudi zanj preveč. Podatki se je moral, ves utrujen in upahan se je zgrudil na

tla v mrzli sneg, kjer je za vedno zaspal. — Tako je živiljenje in smrt ubogega delavca-trpina.

G. W. R.

HOČETE ZASLUŽITI LEPO NAGRADO? Dobro, prijavite se in v kampanjo "Amer. Slovenca" se podajte!

SPOMIN NA PRETEKLI BOŽIĆ

Elizabeth, N. J.

Minili so božični prazniki in prišlo je novo leto. Bili so pa božični prazniki letos bolj veselo oznanjeni kakor druga leta. Na sam sveti večer smo poslušali na radio iz daljnega Betlehema na Jutrovem, v Aziji pravo Betlehemsko zvonjenje, lepo ozanilo svetega večera. Pa tudi lepi govorji so se slišali po radio letos od raznih učenih ljudi iz različnih krajov. Kakor nikoli še pred, smo zaslišali ob 8. uri iz Berlinia, ki je ravno nekako šest ur razlike, prelepo božično zvonjenje. Slišali smo petje v nemškem jeziku in molitve pri večernicah iz katoličke katedrale v Berlinu. — Zvonjenje je tako lepo in mil spomin na naš rojstni kraj v starri domovini. Ob tem zvonjenju so me moji otroci vpraševali: mama, koliko zvonov pa imajo cerkev v Evropi, ko tako lepo zvonijo in jih je toliko slišati. Raztolmačiti sem jim moral, da je v Evropi vse drugače kot tukaj v Elizabeth, četudi je tukaj veliko cerkva, pa so kot druge ameriške cerkve skoraj vse brez zvona in malokedaj je zaslišati ob nedeljah in prazničnih zvonjenjih v sv. maši, kakor je to v starem kraju. Zato se otroci tako čudijo tolkemu zvonjenju iz starega kraja, ki so ga slišali iz Berlinia v čast rojstva Gospodovega. — Na sveti večer imajo tukajšnji Poljaki opravila pravakor v starem kraju in lepo je pri njih ob nedeljah in praznikih, ko pri njihovih cerkvah zvonijo. Samo Irci so tihi. Tukaj rojeni otroci pa morajo hodiči tja, kjer razumejo jezik. — Božične jaslice so v tujini tako tih in se zglasili zjutraj pri svojem delu. Ker je pa bilo vendar prehudo za delat, so poslali delavce domov na toplem, kakor se pa izpostavljati nevarnosti v mrzli burji. Izmed 30.000 jih je komaj 14.000 prišlo na delo, seveda, samo hrabi junaki so bili, ki se niso ustrašili vremena, in se zglasili zjutraj pri svojem delu. Med temi delavci je bil tudi John Moran, krepak 48 letni možak, ki se ni ustrašil mrzlega vremena in ostre burje, ki je raznašala droban sneg po ulicah, da je upadel pogum še tako srčnemu

kajšnjim kortom na prodaj na javni dražji prav dobra in lepa farma. Seveda je šlo vse za "keš" in dandanes je huda za demar, jih je tako malo, ki ga premrejmo več kakor za sproti. Ker sva bila jaz in moj soprog ravn v mestu, sva šla tudi to dražbo gledati, kako bodo kaj prodajali. Ko prideva na mesto dražbe, ni bilo tam nikogar razun šerifa in pa enega iz banke, ki je prišel, da bi prodajal. Ko naju zagledata, se šerif nasmeje in mi reče, če bom kaj "bitala", kar sem zanimala. Nato ponoviti isto vprašanje mojemu soprogu. Ker pa bankir mojega soproga pozna, mu je samo naročil, naj sporoči lastniku farme, da pride sam na banko, kjer bo dobil par tisočakov, če hoče. — Tako se sedaj, da bankirji, če bi prav kateremu radi prodali ne morejo, ker nihče nima s čim kupiti, kar je navsezadne tudi prav. Marsikateri je celo živiljenje skupaj spravljalo in se mučil, da je spravil vse v lepi red, pa ga je zlostila ta nesrečna kriza in ne more plačati morda zadnjih par tisočakov, pa bi ga

zvao v letev. — Tukaj so nekem dopisu že omenila, kako ste tam srečni, kjer imate svoje slovenske duhovike in poslušate besedo božjega v svojem jeziku, česar pri nas ni. — Ne smem se pozabiti zahvaliti župniku slovenske fare v New Yorku, ki nas je preteklo leto večkrat povabil na zabavo, da je upadel pogum še tako srčnemu

ali igro v slovenski cerkveni dvo-

TO IN ONO**OGROMNA POŠTA ZA BOŽIĆ**

Chicago, Ill. — Samo po zračni pošti je prispele pretekli petek v Chicago razne božične pošte za nič manj kakor šest ton. Celih 80 velikih transportnih aeroplakov je pristalo na tukajnjem letališču, obloženih s pismi in paketi. Posebni potniški aeroplani, določeni za transport deset oseb, je od letel omenjenega dne, obložen s samimi paketi, brez vsakih potnikov, proti Los Angeles. Enak poseben aeroplani je odšel tudi proti New Yorku.

PROTI AVTOMOBILSKIM TATVINAM

Springfield, Ill. — S 1. januarjem je stopil v veljavo novi državni zakon glede prodatanja avtomobilov, ki obeta, da bo veliki meri preprečil tatvine avtomobilov. Vsakdo, ki bo hotel dobiti državno avtomobilsko licenco, bo moral dokazati, da je kupil svoj avto zakonitim potom. Posumno stroge določbe so v zakonu za trgovce z rabljenimi avtomobili.

POŽAR V HOTELU

Elgin, Ill. — Nevaren požar je pretekli petek ponoči izbruhnil v tukajnjem Town Block hotelu, ki leži sredi trgovskega dela mesta, na 911 So. Grove Ave. Pričel se je ogenj v podzemeljskih prostorih in se od tam naglo razširil na prva tri nadst

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4585 Logan St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzorník: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzorník: Joseph Škrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotník: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotník: Rose Grebenc, 873 E. 72nd St., Cleveland, Ohio.
4. porotník: Edward Tomšič, Box 121, Farr, Colo.
5. porotník: Peter Blatnik, Box 280, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

'Amerikanski Slovenec', 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne rači naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosim za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovom, kakov tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se ogliji pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Gleda ustanovitev, novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ GLAVNEGA URADA Z. S. Z.

S 1. januarjem 1934 so stopila v veljavo nova pravila Zapadne Slov. Zveze. Med drugimi važnimi spremembami in dolčbami novih pravil, kot je bilo že poročano potom glasila takoj po konvenciji, je bila sprejeta tudi določba, da se ustanovi konvenčni sklad, v kojega plačuje vsak član in članica aktivnega oddelka po 5¢ mesečno. Ta sklad je bil ustanovljen z ozirom na to, da v bodoče ne bo potreba razpisovati izrednih asesmentov za pokritje konvenčnih stroškov. Vsekakor je pa bila omenjena določba sprejeta v nekaki naglici in bo omenjena vsota po 5¢ mesečno več kot zadostovala za pokritje stroškov prihodnje konvencije, kateri preostane se bo pa lahko rabilo za izredne podpore članom, ali pa na željo članstva, opisno tozadne asesmente tedaj, ko se bo v rečenem skladu nahačalo zadosti denarja za omenjeno svrhu.

Člani, ki niso bili zavarovani za onemoglo podporo, katerih je okoli 15 odstotkov, bodo plačevali po novih pravilih po 5¢ mesečno več kot dosedaj, in ostali 85 odstotkov članov, ki so bili zavarovani za omenjeno onemoglo podporo, bodo še nadalje plačevali enake asesmente kot do sedaj, kajti vsoto 5¢, ki so jo do sedaj plačevali v onemogli sklad, se bo rabilo za konvenčni sklad in onemogli sklad jem pa ne bo potreba nadalje plačevati, ker istega je ukinila zadnja konvencija, ko je sprejela levestvo Jugoslov. Bratska Federacija glede plačevanja bolniških podpor. Torej je zvišan asesment po 5¢ mesečno samo onim članom, ki niso bili zavarovani za onemoglo podporo; vsi ostali člani bodo pa plačevali asesmente po novih pravilih ravno tako kot dosedaj.

Tajnike in tajnike krajivih društev ZSZ, se uljudno prosi, da shranite to pojasnilo ter precitate na prihodnjih sejah, da mi ne bo potreba še vsakemu posebej pojasnjevati zgoraj omenjene določbe novih pravil.

V nadi, da v letu 1934 se bodo zopet povrnili normalni časi in da bo nam mogoče normalno napredovati v stevilu članstva kot smo poprej, želim srečno in prosperiteto novo leto vsemu članstvu ZSZ, in se obenem priporočam, da v bodočem letu pridobi vsak član vsaj po enega novega člana, najsiro v aktivni ali mladinski oddelki ter ostajam, vam udani za ZSZ.

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

FROM THE HEADQUARTERS OF THE W.S.A.

On January 1, 1934, the new By-laws of the W.S.A. became effective and operative. Among other important changes and provisions of the new By-laws, as already published in our official organ immediately upon the termination of the last convention, the provision was also adopted to create a convention fund into which every member of the adult department shall pay 5¢ monthly. Said fund was established in order that it will not be necessary to levy any special assessments in the future to defray the convention expenses. This provision, however, was adopted in sort a hasty manner and the sum of 5¢ monthly will be more than sufficient to defray the expenses of the next convention, which surplus may be used for special benefits to the members, or, if the membership so desire, continue to levy any assessments for this fund upon the sufficient amount of moneys in the fund for said purpose.

Members who were not insured for the disability benefits, of which there is about 15 per cent, shall in accordance with the new By-laws pay 5¢ per month more than heretofore, and the remaining 85 per cent. of members, who were insured for said disability benefits, will continue to pay the same rates of assessments as heretofore, because the sum of 5¢ per month, which they were paying into the disability fund shall be used for the convention fund and they will not pay any more assessments into the disability fund, as same was abolished by the last convention upon the adoption of the Jugoslav Brotherhood Federation schedule in regard of payment of sick benefits. Therefore the assessments are increased 5¢ per month only to those members who were not insured for the disability benefits; all of the remaining members will be paying their assessments under the new By-laws the same as they have been heretofore.

All secretaries of the subordinate lodges of the W.S.A. are requested to save and read this information at your next meetings, so that it will not be necessary for me to separately explain to you the said provision of the new By-laws.

Trusting that in the year of 1934 the normal times will again return, which will enable us to again progress in the number of membership as we did before. With best wishes to all members of the W.S.A. for a very prosperous new year, and in the meantime I kindly ask each and every member to try and get at least one new member by the end of this year.

either the Adult of Juvenile Department, and remain, fraternally yours,

Anthony Jeršin, Sup. Sec'y.

NOVO DRUŠTVO USTANOVLJENO

Mr. John Logar je ustanovil novo društvo v Delagu, Colo., z osmimi člani. Imena prisilcev so: Nick Barun, star 43 let; Philip Jubic, star 37 let; John Logar, star 48 let; Emil Pavlovec, star 17 let; Jennie Pavlovec, star 38 let; Tony Pavlovec, star 43 let; Steve J. Salapich, star 21 let, in Jake Suša, star 40 let. Ime društva je Danica št. 49 ZSZ.

Upati je, da bodo zavednega rojaka Mr. John Logarja posnemali rojaki po vseh naselbinah, kjer živi naš slovenski narod in še ni društva spadajočega pod našo ZSZ. Katera naselbina bo ustanovila društvo št. 50 ter ga priklopila pod ZSZ?

Pri ZSZ, se lahko zavaruje vsaka zdrava značajna oseba, ki je bele polti, v starosti od 16, do 50 leta, za \$250, \$500 ali \$1000 posmrtnine ter za \$1 ali 50¢ dnevne bolniške podpore, kakor tudi za operacije in odškodnine. Zavarujete se lahko v navadno dosmrtno zavarovalnino, kjer plačujete celo življene; v 20letno plačilno dosmrtno zavarovalnino, kjer plačujete asesmente v smrtninski sklad samo 20 let; ali pa tudi v takozvanu "endowment" zavarovalnino kjer plačujete asesmente in ste zavarovani samo 20 let, in po preteklu omenjene dobe 20 let, se vam izplača celo posmrtnino, kolikor je na certifikatu navedeno, ako ste med tem časom redno plačevali asesmente. V slučaju smrti člana, ki je zavarovan v tem razredu, predno se mu izplača njegova zavarovalnina, se plača celo zavarovalnina njegovim dedičem, akoravno bi smrt nastopila takoj drugi dan po pristopu in sprejetju v Zvezo. Omenjena zavarovalnina je torej veliko bolje kot da bi denar na banko nosili, kajti pri ZSZ, ste zavarovani proti smrti in poleg tega pa tudi hranični denar, katerega se vam izplača, če živite celih dvajset let, in v slučaju, da ne živite celih 20 let, se pa izplača še zgoraj rečeno, celo posmrtnino onim, ki so vam najdražji pri srcu. Ta zavarovalnina, kakov tudi 20letna plačilna zavarovalnina, je osobito priporočljiva za mlade člane.

Zadnje čase smo prejeli precej prošenj za pristop članov v mladinski oddelki, za kar se na tem mestu zahvaljujem sobratu John Savoren v Leadville, Michael Kapsch v Colo. Springs, sestri Josephine Maring v Denverju, sobratom Jurjovec, Primozich in Popovich v Chicago in sploh vsem, ki ste z dobrimi besedami ali drugimi dejanji pripomogli k lepemu napredku v rečenem oddelku.

Tudi iz Clevelandu, naše ameriške Ljubljane, sem prejel razveseljivo novico, kajti sobrat John Pezdirt je postal kar pet novih prošenj za pristop v aktivno članstvo na vrh. zdravnika, in sestra Chandek pa eno, kar je nekaj nenavadnega za Cleveland v zadnjih štirih letih.

Upajoč, da se razmere izboljšajo širok dežele in da bomo zopet priceli redno prejemati prošenje za pristop članov v Zvezdo vseh društev in tudi iz naselbin, kjer ni še društvo, pa za novoustanovljena društva.

Z bratskimi pozdravi ostajam udani za uspešno leto 1934

Anthony Jeršin, gl. tajnik ZSZ.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. MARTINA NA ŠT. 1 Z.S.Z.

Denver, Colo.

Clanom in članicam se naznajna.

Zadnja ali glavna seja se je

vršila 19. dec. lanskega leta, pri

kateri se je izvoljen sledi oddor,

ki bo nadaljeval delo v novem le-

tu. Predsednik je John Ambrose,

4635 Pennsylvania St.; podpred-

sednik Joe Perme; tajnik John

Marolt, 633 Elgin Pl.; zapisnikar

pa John Turk, 4927 Pearl St.

Predsednik nadzornega odbora

je Mike Horvat, za drugega nad-

zornika je John Kodunc, tretjega

nadzornika je pa Louis Sporar.

Vodja mladinskega društva je

John Jelenich, 4573 Pearl St.

nadzornik bolniškega odbora je

John Marolt, društveni tajnik,

vratar Ignatz Mrše, reditelj

John Zgajnar Sr. Potorni odbor:

Joe Tezak Sr., Andrew Jackson,

Frank Tanko Sr., maršal Anton

Zemblač. Zastavonoste sta: za a-

meriško zastavo Frank Fintz,

za društveno pa Frank Marolt.

Društveni zdravnik je Dr. Jos.

F. Prinzing, 623 Clayton St.

Na omenjeni seji je bilo skle-

njeno, da bodo redne mesečne se-

je društva v novem letu vsaki

drugi tork v mesecu. Prosim, da

si člani in članice dobro zapom-

nijo to, glede datuma društvenih

sej. Od sedaj naprej ne bo

nobene spremembe več, kakor je

to bilo v preteklem letu.

Ob koncu starega leta, ozir-

ma v začetku novega, se želim za-

hvaliti vsem društvenim urad-

nikom, ki ste tako lepo in v redu

vršili vaše uradne dolžnosti.

Priporočam tudi novoizvoljenim uradnikom, da tudi oni tako v redu

vršijo svoje uradne dolžnosti,

kar so bili od članstva izvoljeni.

— Enako se tudi zahvalim

ostalem članstvu, ki je bilo pri-

pravljeno pomagati, kjer je bilo

potreba in kjer jih je društveni

odbor pozval. Upam, da boste

tudi na naprej ostali taki in po-

magali odboru, kjer bo potreboval.

— Apeliram tudi na društvene

uradnike obeh društev, štev. 3 in

štev. 16, da bi se teh sej nekoliko bolj udeleževali. Nikar ne pričakujte, da bi samo nas par vedno delovali z njimi, mi rabimo vaše pomoči, zato pride in se udeležujte teh sej. — Pozdrav članstvu Zapadne Slovanske Zveze in vse najboljše v novem letu.

Joe Blatnik, tajnik.

ZSZ ENGLISH SECTION

SLOVAN LODGE NO. 3 WSA.

Pueblo, Colo.

To all of the members of the lodge Slovan that didn't attend our last meeting, the officers for 1934 are nearly all the same officers of 1933 except Board of Trustees, the names are: Pres. John Merhar, Vice-Pres. Anton Wodichek, Sec. Joe Blatnik, Recording Sec. Frank Krizman, Treasurer John Skull, Trustees: Anton Kochevar, Joe Kral, Anton Gradicher.

Don't forget that our regular meetings are not going to be held on the second Sunday of the months any more, they are going to be held every second Thursday of the month at seven o'clock P. M. Now you won't have no excuse whatever that you can't attend these meetings. You used to always have an excuse that you had to go to church or ladies had to cook dinner so that they can't attend the meetings, now that we are going to have our meetings in the evening, so come to these meetings, we are going to have entertainments at every meeting, so don't forget every second Thursdays of the month at 7 o'clock P. M.

Pueblo Boosters Lodge had a very large attendance at our last meeting, Santa Claus was there as usual with plenty candy for all and I do believe that members picked out some very active officers. The officers are: Pres.

Mary Yenko, Vice-Pres. Zora Jannick, Sec. Mary Brayda,

Treasurer John Jannick, Recording Secretary John Novak,

Sergeant-at-arms William Lesar.

There are sure some hot ones,

I believe we are going to give

the two unknown pals and Re-

porter of Chicago Youngsters

something to work on.

“ČRNI MOŽ”

POVEST IZ
PRETEKLIH
DNI
Spisal K. M.

“Da! Tihotapstvo je eden tistin grehov, ki ga ljudje z raznimi lažmi še poveličujejo. Kar s slavo obsujejo prebrisane tihotapce, kakor bi bili bog ve kakšni junaki. Skrivajo jih in potuhajo jim dajejo, namesto da bi jih polovili ali pa vsaj oblastom povedali, kod se skrivajo.”

“Prav imas, Rajko, in če bi šlo po mojem, bi kmalu vti viseli ali pa vsaj sedeli. Zdaj pa bodo tako dober in govorji z mano po domače, kakor govorimo pri nas, ne pa po mestno. Veš, tvoj glas mi je kar nekam tuj in časih se mi za trenutek zazdi, kakor bi sedel kdo drugi zraven mene, ne pa ti. No, prav tako, kakor je bilo s ‘Kraljem tihotapev’, je tudi s Črnim možem. Ali pa je še celo huje. Kar spravijo zdaj v enem tednu čez mejo, so prej tihotapili vse leto, in divjačina je tudi skoraj izginila, kar gospodari med njo Črni mož. Cele tolpe hodijo čez mejo in tihotapci so do zob oboroženi. Gračičar, ki se upa za njimi, je izgubljen. Če pa jim pride kdo drugi na pot, napravijo z njim takoj, kakor so z menoj, ali pa še huje.”

“Strašno! In oblastva, oče?”

“Oblastva, ha, ha! Res se trudijo, kar se morejo, toda vse je zastonjan. Ne zmrejo vsega. Ali so znala meni ohraniti oči? Ali so mi znala vrtniti luč v temi, ki me obdaja kakor širno morje moža, ki se oklepa tenke deske? Kje naj poiščeo voditelja tihotapev in kje naj ga zgrabiš? Nihče ne ve, kdo je in kje stanuje. Nikjer ga ni vendar je povsed. Vsi podložniki ga ubogajo na slednji migljaj. Gozdarji in graničarji so se zvezali in mu napovedali boj na življenje in smrt. On pa se jim smeje in se iz njih noruje. Lisica in volk je obenem. Zato se jim vselej izmuzne.”

“Ali ga res nihče ne more prijeti za vrat, oče?” je vprašal Rajko in nekakšen samozavestni nasmeh mu je zalihi obraz.

“Nihče! Potočniki smo bili že od davnih časov močan rod. Tudi jaz sem se dosti zanašal na svojo telesno moč. In vendar sem mu podlegel. Tudi tvoj brat Franc ga ni zmogel. Ko nisem vedel, da mi sledi, so padli po meni in dosti jih je moral biti, drugače bi jih bil že ugnal.”

“Kako se je to zgodilo, oče?”

“Takole je bilo: Tvoj brat, Franc, je bil dober prijatelj z gozdarjem in dostikrat sta hodila skupaj na lov. Neko noč pa se nista vrnila domov. Zjutraj smo ju dobili na drevo privezana, drugega zraven drugega, oba sta bila ustreljena v prsi! Grmovje okoli je bilo potepano, kakor bi se bili pošteno preteplali. V žepu pa je imel vsak izmed njiju listek, na katerem je bilo zapisano: Kazen Črnega moža. Ko so mi potem prinesli Franca domov, mi je bilo tako, kakor bi me bil kdo s kolom udaril po glavi. Kar mešalo se mi je in sam nisem vedel, kaj se v meni godi. Sele po pogrebu me je mati spravila iz hiše in šel sem ven na pokopališče k sinu, ki je ležal globoko pod zemljo, kjer ga nisem mogel več videti. Tedaj sem se zaobljubil, da ne bom počival, dokler ne uničim Črnega moža!”

Pri zadnjih besedah so mu zašklepetali zobje in na njegovem obrazu se je pokazal izraz strašne jeze. Rajko ga je prijel za roko.

“Oče,” se mu je iztrgal iz prsi, “tudi jaz obljubljam to in ne bom miroval, dokler ga ne dobim. Meni se bo posrečilo, oče. Prisežem ti!”

“Ti? Pojni, fant! Kaj misliš o sebi in o njem? Ti si mlad dijak in komaj do pleč mu sežeš. Mesto ti je iztrgal iz srca in kosti ves mozeg. Nikoli mi ni bilo prav, da si šel v mesto, toda župnik in mati sta tako prosila, ker si bil nadarjen. Pa sem se vdal. Zdaj sem slep,

Franc je mrtev in Potočnikov rod izumira. Najmočnejši med vsemi sem bil. Zato so mi rekli Golijat. Kako bodo pa rekli tebi? Še David nisi?”

“In vendar je David premagal Golijata!” se je oglaši sin in otožen nasmeh se mu je prisnal okoli ustnje.

“Pet let, oče, pet dolgih let me ni bilo doma! Ali misliš, da v vseh teh letih nisem prav nič zrasel?”

“Malo že. Toda pravi Potočnik ne boš. Mesto ti je izpilo vse moči in še pogum zraven.”

“Se bom že doma popravil! Zdaj ko Franca ni več bom moral sam prijeti za delo. Potočnikov dom mi je več vreden kakor vsa učenost in to mi še daje upanje, da bo kaj iz mene.”

“Rajko!” je vzkliknil oče, “takele besedě rad slišim in nihče jih ne bo bolj veselj kakor mati! Ti boš oko, ki bom z njim gledal. S teboj bom ustvarjal in delal. Hvala ti za te besede.”

Krepak stisk roke je potrdil njuno zvezo. Potem je oče nadaljeval:

“Časi, ki so po tem prišli, so bili zame večen boj. Podnevi sem delal in garal, doma in na polju, ponoči pa sem hodil po gozdu, s sovraštvom v srcu in puško na rami. Prisluškoval in oprezoval sem od večera do jutra, toda nicasen nisem slišal in ničesar zvedel. In vsi so sedje so vedeli, kako strašna sta moje sovraštvost in moja želja po maščevanju.”

Oddahnil se je, potem pa je iznova začel:

“Samo enemu se nisem smilil. Poljanec. Drugi so mi pomagali, kjer so mi mogli, on pa se mi je smejal. Nič čudnega. Ze v mladih letih sva se bila sprla. Še danes je jezen name, ker tvoja mati ni vzelja njega, ampak meni. Zmeraj mi je metal polena pod noge in mi nagajal, kjer mi je le mogel.”

Prvo ženo je trpinčil tako dolgo, da jo je spravil v grob. Z drugo, ki je bila vdova, ko jo je vzel, bo pa najbrž prav tako. Smili se mi samo Marta, hči njegove druge žene, ki ji je očim. Pravijo, da dela z njo zelo grdo, čeprav je tako dobra in lepa. Da, najlepše dekle je na vasi. Čeprav nas njen očim sovraži, je prihajala k tvoji materi in pomagala skrbeti zame, ko sem se zviral v bolečinah na postelji. Tega ne bom nikoli pozabil, dokler bom živ. Tako oprezzo in vešče me je obvezovala, da skoraj ni sem čutil. In zraven me je tolažila. Da, takrat sem bil tolažbe potreben. Vse je vrelo v meni, še dosti huje kakor takrat, ko sem na Francovem grobu prisegel, da se maščujem.”

Spet je umolknil. Spomini so ga tako hudo prevzeli, da je moral dolgo mirovati, preden je lahko nadaljeval.

“Bila je mesečna noč. Svetlo je bilo skoraj tako kakor podnevi. Sedel sem tam na jasi, kjer so pred leti zasuli stari rudnik. Tedaj je nekaj v grmovju zaprasketal. Ko sem pogledal tja, je stal pred mano nekdo, pravi orjak. Do zob je bil oborožen, na obrazu pa je imel krinko.

“Crni mož!” sem vzkliknil in skočil pokoncu, da bi nabil puško. On pa ni rekel niti besede. Vtaknil je dva prsta v usta in zaživil gal. Prav takrat sem hotel sprožiti, toda nekdo me je zgrabil odzadaj in mi izpodnesel noge. Telebnil sem na tla. Tedaj so padli po meni kakor volkovi po izmučenemu konju. Bil sem okoli sebe, kolikor sem mogel, otrsnel sem se jih, toda vse je bilo zamn. Spet so me vrgli na tla in me mlatili tako dolgo, da mi je jela pohajati zavest.

(Dalje prih.)

—o—

Ne pozabite omeniti, komu želite pokloniti svoje glasove, ko pošiljate za naročnino!

TISKARNA

AMERIKAŃSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobjijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

COLUMBIA PLOŠČE

25000-F-Ribniška korajža, petje, duet	75c
25001-F-Na ofceti	75c
Juhu polka, harmonika	75c
25002-F-Juhu valček	75c
Domžalska polka, harmonika	75c
25005-F-Kaj ne bila bi vesela	75c
Sirotek, ženski duet	75c
25011-F-Pokrotiš	75c
Zapeljivka, valček, harmonika, Lovšin	75c
25014-F-Planinska veselje	75c
Čevljarska polka, kmetska banda	75c
25019-F-Stiglic, valček	75c
Gorica, polka, slov. tercer	75c
25020-F-Stari kranjski valček	75c
Štajerska, harmonika	75c
25027-F-Sobotni večer, valček	75c
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon	75c
25033-F-Gor čez Izaro	75c
Oj tam za goro, moški kvartet	75c
25036-F-Slovenski valček	75c
Radostna, polka, harmonika, kvartet	75c
25037-F-Stoji, stoji Ljubljanca	75c
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje	75c
25039-F-Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
Ti si moja, valček, Hojer trio	75c
25040-F-Hoyer valček	75c
Pečlarska polka, instrument. trio	75c
25041-F-Veseli ruderji, koračnica	75c
Sladki spomini, valček, Hojer trio	75c
25042-F-Daleč v gozdu, valček	75c
Večerni valček, orkester	75c
25043-F-Polka štarjev	75c
Burja, koračnica, orkester	75c
25044-F-Coklarska koračnica	75c
Triglavski valček, Hojer trio	75c
25045-F-Mazulinka	75c
Ptičja ohjet, šotiš, Hojer trio	75c
25046-F-Ljubezen v pomlad	75c
Slovensko dekle, petje, moški kvartet	75c
25047-F-En starček je živel	75c
Sijaj solnice, moški kvartet	75c
25049-F-Zadovoljni Kranjec	75c
Prišla bo pomlad, moški kvartet	75c
25051-F-Vzajemnost, šotiš	75c
Kukavica, valček, Columbia kvintet	75c
25052-F-Na Adriatskem bregu, valček	75c
Na veseli svatbi, polka, harmonika duet	75c
25055-F-Vigred se povrne	75c
Oj dober dan, moški kvartet	75c
25056-F-O mraku	75c
Dolenjska, moški kvartet	75c
25057-F-Slovenec sem	75c
Perice, moški kvartet	75c
25059-F-Jaka na St. Clairu, polka	75c
Clevelandski valček, inštr. trio	75c
25060-F-Ziben štit za pleš	75c
Šuštar polka, harmonika	75c
25061-F-Zužemberk polka	75c
Zadnji poljud, valček, harmonika duet	75c
25062-F-Povšter tanč	75c
Ribenška polka, harmonika in kitare	75c
25063-F-Ančka pojdi plesat, valček	75c
Trompljan za ples, harmonika in inštr.	75c
25064-F-Ribenška, I. del	75c
Ribenška, II. del, moški kvartet	75c
25065-F-Samo še enkrat, valček	75c
Ven pa not, polka, instrumentalni trio	75c
25066-F-Kranjski spomini, valček	75c
Luna valček, orkester	75c
25067-F-Fantje se zbirajo, moški petje,	75c
Na planine, petje, zbor “Jadran”	75c
25068-F-Črne oči, valček	75c
Fantje se zbirajo, moški kvartet	75c
25069-F-Stari šotiš	75c
Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem	75c
25070-F-Al' me boš kaj rada imela	75c
Carlota valček, orkester	75c
25071-F-Regiment po cesti gre, s petjem	75c
Sebeška koračnica, harmonika	75c
25072-F-Stajerska	75c
Moj prijatelj, polka, moški kvartet	75c
25073-F-Zveličar se rodi	75c
Zakaj svetlobe. Poje moški kvartet Jadran	75c
25074-F-Sokolska koračnica	75c
Kje je moja, harmonika in kitare	75c
25075-F-Slovenske pesmi	75c
V slovo, ženski duet in klavir	75c
25076-F-En let' in pol	75c
Ljubca moje, ženski duet in klavir	75c
25078-F-Dunaj ostane Dunaj	75c
Neverna Ančka, harmonika in kitare	75c
25079-F-Danici	75c
Domače pesmi, ženski duet in klavir	75c
25080-F-Oberštajeriš	75c
Slovenški poskočni šotiš, godba	75c
25081-F-Nemški valček	75c
Črniška polka, godba	75c
25082-F-Bod' moja, bod' moja	75c
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton	75c
25083-F-Čez Savco v vas hodil	75c
Sladki spomini, ženski duet in klavir	75c
25084-F-Nočni čuvaj	75c
Pevec na note	75c
Manj, kakor TRI plošče ne razpošljamo.	

Naročilom priložite potrebiti znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštrem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagov